

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četletno 2 K. Prodajata se v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekaljšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Velturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

V Gorici, 1. januarja 1904.

Smo torej v novem letu 1904. To novo leto pa se nam prikazuje v jako žalostnih barvah. Temno je splošno politično obzorje. Vojska se nam obeta na vseh koncih in krajih. Torej prelivanje krvi. Na skrajnem Vztoku rožljajo zadnji čas strašno z orožjem. Na Balkanu se bore krščanska ljudstva za svoje najprijemljivejše pravice, za svoj obstanek. Ves civilizirani svet se zgraža nad tem, kar počenja krvoločni Turčin na tem balkanskem polotoku, a vse to zgražanje ni nič drugega, nego gola hinavščina, kajti ako bi bilo le nekoliko iskrenosti, storila bi takozvana civilizirana Evropa lahko vže kedaj konec neznoznemu stanju macedonskega krščanskega prebivalstva. Ali to se ne zgodi zbok grde sebičnosti, ki prevladuje danes na svetu, in ki je pravi pravcati znak sedanjega časa, časa, v katerem se takozvani civilizirani svet čimdalje bolj oddaljuje od krščanskih načel, tavajoč v zmotah sebične samopašnosti.

Nič bolje se ne godi tudi v mejah naše države. Tudi v nji prevladuje sebičnost privilegiranih narodnosti, ki pod krinko „svobodomiselnih“ idej skušajo s pomočjo nesrečnih vladnih zistemov uničiti vse drugo, ki ni njim lastno in ki se ne klanja njih pohotnim zahtevam. Čeravno sta Nemeč in Madjar na severu in vzhodu naše države v veliki manjšini, kakor je tudi Italijan na jugu iste, hoteli bi vsi trije gospodariti čez smrt in življenje ter čez imovino onega rodu, ki je glavni steber te države, in ki jo je že tolikokrat rešil pred poginom, namreč nad slovanskim rodom, sestavljajočim velikansko večino avstro-ogrski monarhije. Vsak pameten človek bi moral misliti, da bi prav za prav slovanski avstrijski narodi morali imeti prvo besedo v avstro-ogrski državi, ker so baš oni njena glavna opora, kakor se je to večkrat pokazalo v nevarnih časih. Ali tega pri nas naši državniki nočejo razumeti, in najvažnejše državne zadeve sklepajo se

in določujejo preko glav slovanskih narodov, živečih v naši monarhiji v pretežni večini. Sicer pa ne zahtevajo Slovani v Avstriji za se prve besede, oni ne zahtevajo nikakih predprav, njim ni do drugega, nego do enakopravnosti in do osiguranja svoje ekzistencije, katero bi Nemci, Madjari in Italijani hoteli po vsi sili uničiti. Slovani se nahajamo torej v boju za svoj obstanek in za svoje pravice.

Naš obstanek pa je objednem tesno spojen z obstankom naše države, kakor je tudi narobe tesno spojen obstanek naše države z našim obstankom, kajti ako bi nas potujčili na severu Nemci, potujčili bi nas za Nemčijo, ako bi nas potujčili na jugu Italijani, potujčili bi nas za Italijo. To je tako gotovo in tako resnično, da ne zanikujemo tega dejstva ne Nemci in tudi ne Italijani. Jedino le naši državniki nočejo tega dejstva sprevideti in trudijo se na vse kriplje, kako bi pomagali sovražnikom naše države pri njih počenjanju ter pripravili vedoma ali nevedoma Avstrijo čimprej zrelo za razpad. V boju torej za naš obstanek in za obstanek Avstrije, ki je tako tesno zvezan z obstankom našim, v boju proti nasilnosti in proti krivici, pravimo, v jako hudem boju prestopili smo avstrijski Slovani prag starega leta ter stopili v novo leto, v boju pravimo, katerega hočemo bojovati z vso odločnostjo in naj nas stane še toliko žrtev, katerega pa upamo izvojevati v svoj prilog, ker je na naši strani pravica in resnica in je na naši strani tudi Bog, ki prej ali kasnej maščuje vsako krutost in vsako krivico.

Da bi bil pa ta boj toliko uspešnejši, skrbeti bi morali Slovani sami. In kaj naj bi storili, da bi to dosegli? Ojačiti bi morali mejsebojno slogo, opustiti bi morali mejsebojno mržnjo, zavzemati bi se morali bolj za narodne ideale in za kršč. načela, ki so jedina podlaga pravi slogi in pravemu blagostanju ter izključujejo vsako sebičnost, ki, žal, dandanes tako

krepeke korenike poganja med nami in nas slabi na celi črti. Torej narodni ideali, sloneči na podlagi krščanskih načel, ti naj prešinejo vsakega Slovana. Pod njihovim praporom zložimo se vsi in naš boj bode gotovo uspešen — slediti mu mora na vsak način zmaga. V to ime pomoz Bog!

Dopisi.

Iz Šempasa. — Tukajšnje bralno društvo je imelo v nedeljo občni zbor, pri kojem se je sklenilo, da se tudi za naprej naroči iste častnike kakor lansko leto, in sicer brez „Soče“ in „Primorca“. Tako je prav! Gnoj ven iz hiše! —

Šempaski cerkveni pevci imajo res veliko plačo; čujte, čujte, vsi skupaj 10 K, reci: deset kron a. v. na leto, in še te da cerkev sama. Gospod župnik pa povabi prostovoljno pevce vsako leto na južino, za kar mu bodi hvala. Letos je daroval še iz lastnega žepa par kronic. Občina pa ne da pevcem, ako ravno prepevajo vsako nedeljo pri sv. mašah za občino, niti vinarja. To ni nikakor lepo! Delavec je vreden svojega plačila! Tako tudi šempaski cerkveni pevci, koji se res trudijo ustvariti v šempaski cerkvi lepo cerkveno petje. Lahko rečem, da ako pojde tako naprej, kakor lansko in predlansko leto, bomo imeli v Šempasu v par letih res dober, cecilijanski pevski zbor. To bode seveda nekoliko težavno radi prepričlega števila pevcev, imamo jih namreč samo šest. Zato pa naj bi občina dala vsako leto pevcem kako nagrado. Sicer pa večina občinskega starešinstva je za to, da bi se dalo pevcem kako plačilo. Vendar pa ko pride pri občinski seji do tega vprašanja, se nekateri starešine ala Gregor Samokec, pl. Zuccatto et comp. odtegnejo seji, tako da seja vsled premalega števila navzočih, ni več sklepčna.

Te božične praznike so nam naši cerkveni pevci zapeli res lepo in tudi precej težko Bognerjevo mašo za štiri

glasove. Peli so jo prav dobro, za kar jim bodi čast in hvala. O božičnih praznikih so nam tudi prepevali jako lepe Fajgeljnovce božičnice. Sicer pa za proizvajanje teh pesmi bi morali imeti številnejši pevski zbor. Vendar pa če že ni drugače, mora biti dobro to, kar je mogoče.

Da pa bomo mogli imeti močnejši cerkveni pevski zbor in da bom lahko gojili tudi narodno petje, kar bo tudi občini v čast, daj občina pevcem tudi kako plačilo!

Občinar.

Politični pregled.

Težave pri sklepanju trgovinske pogodbe med Avstrijo in Italijo.

Pod naslovom: „Trgovinska pogodba z Italijo“, priobčuje glasilo grofa Apponyja članek, katerega je spisal poslanec grof Batthyany, v katerem je govora o mogoči carinski vojski med Avstrijo in Italijo. Z ozirom na to, da je na Ogrskem 400.000 vinogradnikov napravilo v zadnjem času novih trtnih nasadov tam, kjer je pred leti trtna už uničila vinograde, bi napravila trgovinska pogodba z Italijo, ki bi dovoljevala splošno uvaževanje italijanskega vina proti odplačilu carine, katero je dovoljevala italijanskemu izvozu vina vinska klavzula, neizrečeno veliko škodo, ker bi bila cena ital. vinu tako nizka, da bi ogrska vina nikakor ne mogla z njim konkurirati in bi morali vsled prenizke cene svojega vinskega izdelka ogrski vinogradniki gotovo propasti. Batthyany pravi v svojem članku, da bi bila carinska vojska med Italijo in Avstrijo nevšečna za obe državi. Ako se pa natančno premisli, bi carinska vojska bila na veliko večjo škodo Italiji nego pa Ogrski. Vvoz z Italije na Ogrsko je znašal v l. 1902 18,308.000 K, dočim je znašal izvoz z Ogrskega v Italijo 31,087.000 K. Potemtakem presega naš izvoz italijanski vvoz za 12,779.000 K. Iz tega bi se dalo sklepati, da bi mi v slučaju carinske vojske imeli mnogo večjo škodo, nego pa Italija. Ta škoda pa je le navidezna. Italija bi v slučaju carinske vojske naložila višjo carino na vvoz našega lesu, naših konj in mogoče tudi na vvoz ogrskih električnih strojev.

PODLISTEK.

28

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Daje.)

„V božjih rokah smo, bodimo doma ali drugod. — Vedno se bom težko ločila od vas, ljuba mati, a vendar se bom enkrat motala, ako poprej ne, — ob smrti.“

„A pomisli, ljubo dete, da on je prav za prav revež kljubo svoji službici. Kaj pa ima?“

„Blago srce ima, kakoršnega navadno nimajo bogati ženini.“

„Čemu ti bo njegovo srce, ako ne boš imela kaj jesti?“

„Dobro srce, ljuba mati, je zvesto; bogatstvo pa ni.“

„Ljubi otrok, ti ne veš še, kaj se pravi živeti. Bog te razsvetli in pregovori, jaz te ne morem! Ne ostane mi drugo, kot spomin na trud, skrb in bolečine, ki sem jih prestala radi tebe. In ko bodo sedaj na večer življenja lasje siveli na moji glavi, mislila bom, kakor v sanjah, na jedino hčerko, na nehvaležno Milko, ki me je zapustila in šla, po svetu za tujim človekom —“

„Kaj je zadržal materi besede in umolknila je. Milka se je z otroško ljubeznivostjo oklene ter prosila z mlačnim glasom:

„Ljuba mati, ne mučite me tako! Ali se vam ne smilim?“

„Ubogaj, otrok, ubogaj! Pomisli, kaj poreče oče...“

„Da ga ne vzamem, to mi lahko zabranite; da bi pa tega pozabila in ljubila drugega, — ni mogoče...“

„Trmasta si in nepokorna!“

„Saj sem rekla, mati da ga pustim; a drugega ne bom ljubila nikdar.“

„Da ga le pustiš, za drugo je še čas. — Nobene besedice ne izpregovori mi več z njim. Tudi nočem, da bi še kedaj prestopil naš prag. Oče mu bo uže povedal, kolikor mu jih gre.“

Nato odide županja nevoljna iz izbe. Kmalu za njo gre tudi Milka. Predno stopi iz hiše, otare si še enkrat s predpasnikom solzne oči in gre zopet delat na polje. A delo se ji slabo odlega. Sama potrta in žalostna misli, da žaluje z njo vsa narava. Solnce nima prave svetlobe, cvetke povešajo otožne glavice, nobena ptičica ne poje...

XXII.

„Nič ne dene v strah ljubezni, Dokler srca plamené.“

Levstik.

Počasi, počasi so tekli dnevi in tedni pri Zagričarjevih, odkar je izginil mir iz hiše. — Razpor v hiši se je posebno poostiril, ko je stari poslal h gozdarju Mirku moža z naročilom, naj se nikdar več ne prikaže v njegovo hišo in naj pretrga sploh vsako zvezo z njegovo hčerjo. Od tačas nastali sta v mali Zagričarjevi družini dve stranki. Stara sta držala skupaj, Jožek je pa branil in zagovarjal Milko in gozdarja. Stara sta hotela, da bi bila Milka vesela in živahna, kot poprej, da bi vsi ljudje videli, da niti od daleč ne misli več na gozdarja. A Milka je bila vedno le žalostna in tiha. Delala je, a brez veselja, vedno le drugam zamišljena.... To je stara dva silno jezilo, in začela sta hčer zavidati in očitno prezirati. Jožku se je pa uboga sestra smilila, Tolažil jo je, kolikor je

mogel, ter ji vzbujal upanje, da ne bo dolgo, ko bosta oče in mati drugačnih mislij.

Bilo je jasnega večera v začetku avgusta istega leta. Župan in županja sta šla na božjo pôt na sv. Višarje. Seveda sta pred odhodom ostro zažugala otrokoma, naj pazita, kako bosta mej tem doma gospodarila in delala.

Stari Drozeg je bil uže odzvonil Ave-Marijo, ko je Milka zajemala vode iz studenca pod gozdom. Navadno je ob enakih priložnostih prepevala, da je lepo odmevalo po dolini; a onega večera je bila tiha, zamišljena. Potrle so jo žalostne domače razmere in zamorile v njej vse veselje brezskrbne mladosti. Bila je kakor mlado drevo se zamorenim cvetom. — Nosila pa ni v srcu le svoje nesreče, ampak tudi nesrečo Mirkovo. Ta je nameraval namreč radi nenadne izpremembe pri županovih umakniti se predno mogoče daleč proč. Milka je vedela, da je Mirko potr in užaljen; zato je tem huje trpela. Vedela je pa tudi, da je njeno upanje pokopano za vselej, ako se Mirko preseli drugam. In ta misel jo je kot kruta Erinija mučila noč in dan, ta misel je bila z njo tudi onega večera pri studencu...

„Dober večer, Milka!“ iznenadi jo naenkrat prijazen glas. Ko se ozre, vidi pred seboj — Mirka. Razveselila in ob enem vstrašila se ga je, tako, da ni vedela skoraj, kedaj mu je segla v desnico.

„Kam si pa namenjen obsorej, Mirko?“

„Doli k vam. A sedaj opravim lahko kar tukaj, če tudi vem, da bi mi danes nikdo ne branil v hišo, ker ni doma očeta in matere.“

„Si-li prišel poslavljat se?“ vpraša s trepetajočim glasom Milka ter si zakrije obraz z belim predpasnikom.

(Dalje pride.)

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženeje velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče bolezni.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in „madroni“, in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Naročuje se edino in točno le pod naslovem:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg šte. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) K 4.- h	4 ducat (48 steklenic) K 14.60 h
2 „ (24 „) „ 8.- „	5 „ (60 „) „ 17.- „
3 „ (36 „) „ 11.- „	

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim vspedom uporabljali kapljice sv. Marka, ter popolnoma ozdravili: Iv. Barentinčić, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Stefan Barčić, župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelić, šivilja; Jožef Seljančić, kmet itd. itd.

Kapljice sv. Marka.

Mestna lekarna

Zagreb,
Markov trg šte. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Vstanovljena l. 1360.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Mnogo denarja!

do 800 K na mesec zamore vsakdo zaslužiti lahko, pošteno, brez stroškov in posebnega znanja. Pošlje naj takoj svoj naslov pod E 1095 na: Annoncen-Abtheilung des

„Merkur“, Mannheim, Meerfeldstrasse št. 44.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva,

v Pevmi,

za Sošk. mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvoreno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega mosta proti Gorici v hiši g. Fogarja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postrežba z lesom po najnižji ceni. —

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in neštivilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kateri je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

C. kr. notar

dr. Marij Pascoletto

otvori dne 4. jan. 1904]

svojo notarsko pisarno

v Gorici, ulica Vetturini 9

v prostorih bivše pisarne c. kr. notarja Josipa Kaučiča.

Anton Kuštrin

Gospodski ulici h. šte. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Mljiveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Znidarskič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičeveg mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Priporočilo!

Josip Novič,

krojaški mojster

v Gorici, Gosposka ulica št. 21

(tik pošte)

prvo nadstropje,

se priporoča slavnemu občinstvu, čast. duhovščini v mestu in na deželi.

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, modne barvate, in drugo manufakturno blago posebno za bližajoči se zimski čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorec najnovejše izbere se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši v prtiličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbim.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v prtiličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Svoji k svojim!

Edina slovenska zavarovalnica